

Foss: Jeg har her i dag den ære at være ordfører for mit parti. For nogle dage siden påstod socialdemokratiske blade, at jeg var uskikket til offentligt at røgte almene hverv. Hvis det havde været en tilfældig journalist, der havde skrevet artiklen, ville udtalelsen ikke have haft nogen interesse for mig, men artiklen er udsendt af de socialdemokratiske provinsblades bureau og burde altså ikke være det rene vrøvl. Ikke desto mindre er det ganske meningsløst at beskyldte mig og derigennem kalkselskaberne for at have forbrudt sig mod samfundets interesser. Jeg skal ikke komme nærmere ind på spørgsmålet, men henvise til en diskussion, der har været i forskellige fagblade, og jeg forsikrer, at jeg med den bedste samvittighed af verden taler på mit partis vegne.

På mit partis vegne skal jeg anbefale at stemme for den af handelsministeren foreslåede forlængelse af den gældende prislov. Nogen særlig begejstring over prisloven kan jeg ikke give udtryk for. Jeg er enig i, at så usikre som forholdene ligger, så længe vi endnu ikke har fået ordnet vor handelsbalance, er det nødvendigt at have en vis kontrol med priserne. Men på den anden side har priskontrollen ikke udelukkende heldige virkninger. Den højtærede handelsminister har allerede andetsteds peget på, at industrien bør have mulighed for afskrivninger og henlæggelser i et sådant omfang, at industrien kan rationalisere og forny bestående anlæg. Prismsyndighederne har ikke hidtil praktiseret loven på en sådan måde, at der er taget tilstrækkeligt hensyn til dette formål. At prisdirektoratet er klar over problemet, ved jeg. Vi har f. eks. for Faxe Kalkbrud, som jeg kender lidt til, fået en særlig aftale, som tillader selskabet at beholde en del af den gevinst, der opstår ved rationalisering, altså ved at billiggøre produktionen. Desværre er ordningen meget indviklet, men hvad værre er, den er langt fra tilfredsstillende med hensyn til det formål, der skulle opnås: at gøre selskabet interesseret i at producere så billigt som muligt.

Jeg har før haft lejlighed til at pege på det uheldige forhold, at prisdirektoratet tillader den ene fabrikant at tage højere priser end den anden for den samme vare. Det kan måske gå for en kortere tid under en særlig krisesituation, men det er uholdbart i det lange løb. Det samme gælder, når priserne er forskellige for importerede varer og varer, der produceres herhjemme.

Som et eksempel vil jeg nævne træ. De eksisterende forhold, hvor størstedelen af

vort forbrug importeres til høje priser og prisdirektoratet fastsætter væsentlig lavere priser for træ af indenlandsk produktion, er langt fra tilfredsstillende. Det er meget tvivlsomt, om forbrugerne får nogen fornøjelse af de lave priser på det indenlandske træ. Der er store muligheder for snyderi, og danske skovejere hugger næppe så meget, som de ellers ville gøre. Jeg ved selvfølgelig, at der er gjort noget for at opfordre skovejerne til at hugge mere, men så længe der fremdeles består så store forskelligheder i træpriserne, vil man næppe komme sortbørspriserne til livs.

Jeg skal ikke forlænge diskussionen, men vil dog gerne fremkomme med en opfordring til prisdirektoratet om ikke at foretage prisforandringer for ofte. Vi har været ude for, at priserne er gået op, og at de er gået ned. Jo jævner prisudviklingen kan ske, des bedre, hvilket jo ikke betyder, at selskaberne skal beholde en avance, som de ikke er berettiget til.

Jeg vil da slutte med at udtale håbet om, at vore forsyningsforhold vil udvikle sig sådan, at der kan ske en virkelig afvikling af prisloven, når denne igen kommer til behandling.

Axel Christensen: Når vi i dag står overfor, at den nuværende prislov udløber, er der jo ikke her i det høje landsting tid til en indgående behandling, men vi stilles overfor spørgsmålet om enten at forlænge den nugældende lov eller lade den helt bortfalde.

De forhandlinger, som i disse dage er ført i det andet høje ting om denne sag, bekræfter, hvad man også tidligere har erfaret, at prislovgivningen er et meget vanskeligt område at beskæftige sig med. Og det er indlysende, at når udviklingen siden Koreakrigens begyndelse har medført betydeligt strammere vilkår for varemængder og varepriser, er situationen sådan i dag, at prisudviklingen må følges med skærpet interesse af prismyndighederne, som jo nu engang har fået den opgave at våge over, at knapheden på varer og arbejdskraft ikke udnyttes med urimelige avancer.

Stillet heroverfor er det vist værd at minde om, at vi ikke skal så langt tilbage i tiden, før vi kan finde et stort flertal i rigsdagen for en afvikling af krigstidens og besættelsestidens skærpede lovgivning på dette område.

Når vi nu vil gøre forholdene op i dag, viser det sig da også, at vi er kommet ret langt på prislovens område, og man må så skønne over, om denne lovgivning svarer til de ændringer, som tiderne og udviklingen